

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 110. — W Sobotę dnia 13. Maja 1837.

W drugie święto Zielonych Świątek, dnia 15. Maja,
nie wyjdzie Gazeta.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 8. Maja.

Dziś zrana o godzinie 5½ powiła szczęśliwie Jój K. M. Xiężna małżonka J. K. M. Xięcia Alberta Pruskiego na radość N. Pana i całego królewskiego domu syna. Odgłos dział zwiastował tutejszym mieszkańcom ten pocieszający wypadek. Dostojna potożnica i nowonarodzony Xiążę cieszą się pożądanem zdrowiem.

Wiadomości zagraniczne.

R o s s y a.

Z Petersburga, dnia 8. Kwietnia.

Generał-adjutant General jazdy Hrabia Benckendorf, przez trzy tygodnie ciężką był dotknięty chorobą. Dziś już ma się lepiej. Lekarze cesarscy mają w swój pieczy dostojnego pacjenta. Sam Cesarz prawie co dzień go odwiedza, czasem i kilka razy na dzień, i w ogóle daje mu najżyczliwsze dowody swego współczucia. — Odebrany tu list handlowy z nowo-

rossyjskich prowincyj z 23. z. m. wyraża niezawodną nadzieję, iż na wiosnę w portach Czarnego morza handel zbożem nadzwyczajnie ożyje. Opiera on tę nadzieję na wzmagającym się coraz dopytywaniu się o zboże z północnej Ameryki, które stan handlu w wielu południowo-europejskich portach w bardzo wielki ruch wprawiło. Następnie list ten w tym względzie tak się wyraża: „Piszą nam z Marsylii, iż nasz transport 49.854 czetwerty pszenicy przybył tam dn. 1. Stycznia, cztery okręty odeszło z nim zaraz do Stanów Zjednoczonych. Odkąd Francuzi Algier opanowali i z niespodziewanym skutkiem zaczęli tam popierać zakładanie osad, od tego czasu wywóz zboża z Marsylii stał się ciągłym artykułem handlu, który bez wątpienia wyżej się podniesie. Nowa francuzka wyprawa do Algieru musi podnieść nie tylko dopytywanie się o inne artykuły żywności, ale i o zboże w Marsylii, a tak jest nadzieja, że Algier na lat wiele stanie się dla nas miejscem prościej sprzedaży zboża, gdyż handel ten z naszych portów południowych czarno-morskich możemy bezpośrednio z Algierem prowadzić, bez pomocy marsylskich kupców.“

Francya:

Z Paryża, dnia 1. Maja.

Tutejszy Sąd przysięgłych zajmował się w ostatnich dniach processem 9 paryżkich mieszkańców, obwinionych o różne napady nocne. Wczoraj zapadł wyrok, na mocy którego trzech uwolniono, jednego zaś na całe życie, czterech na dziesięć lat do pracy przymusowej i jednego na dziesięciolecie uwięzienie w domu poprawy, a wszystkich 6 razem na stanie pod pręgierzem skazano.

Z dnia 2. Maja.

Wczoraj, jako w rocznicę swoich imienin, przyjmował Król powinszowania Ministrów, Marszałków i Admirałów, Parów i Deputowanych, członków Sądu kassacyjnego, królewskiego Trybunału, Trybunału pierwszjej instancyi, Izby obrachunkowej, Rady oświecenia publicznego, Instytutu, urzędników prefekturalnych, Rady miejskiej i Mairów stolicy, Izby handlowej, Konsystorza reformowanego, lutereckiego i izraelskiego, jako też korpusu oficerów załogi i gwardyi narodowej. O godzinie 4tej wprowadzono do N. Pana ciało dyplomatyczne, w imieniu którego Poseł austriacki, Hrabia Appony, w ten sposób przemówił: „Ciało dyplomatyczne ma honor złożyć W. K. M. z okoliczności imienin hołd swoich niezmiennych życzeń za szczęście W. K. M. i Jego dostojny rodziny, jako też za spokojność i pomyślność Francyi. Miła nam jest myśl, że związek, jaki Następca tronu, Xiążę Orleański, zawrzeć zamyśla, przedstawia nam rękojmią spełnienia się życzeń naszych. Łączymy uczucia nasze z uczuciami radości i nadziei, jakie już ogłoszenie tak dla Francyi ważnego i tak dla W. K. Mości jako też dla N. Pani miłego zdarzenia wznieciło, i prosimy Cię, N. Panie, ażebyś nasze szczerze i uniżone powinszowanie z powodu tegoż przyjął łaskawie raczył.“ — Na to odrzekł Król: „Z żywym ukontentowaniem przyjmuję powinszowanie Panów z powodu zaślubienia mego najstarszego syna, Następcy tronu Xięcia Orleańskiego. Spodziewam się, że ten tak dla mojej rodziny szczęśliwy wypadek stanie się dla Francyi nową rękojmią spokojności i ustalenia, zapewnienie których krajowi ciągle głównem mojem było usiłowaniem. Dziękuję Panu za życzenia, złożone mi w imieniu ciała dyplomatycznego w dzień moich imienin, i mocno jestem przejęty uczuciami wynurzonemi dla Francyi, mojej rodziny i mnie samego.“ — O godzinie 6tej był obiad familijny, a po skończeniu tegoż wyszedł N. Pan na balkon pod wielkim zegarem dla przysłuchiwania się zebraney na dziedzińcu tuilleryjskim muzyce. Licznje zebrany lud

powitał Króla za ukazaniem się jego huczniemi okrzykami, i te same okrzyki radosne ponowiono, gdy się N. Pan do pokoi swoich oddał. Za nastaniem nocy udała się cała rodzina królewska do pawilonu Flory i przypatrywała się ognjowi sztucznemu, jaki o 8½ godzinie na nadzreczu d'Orsay spalono. Ogień ten wyobrażał facyaty pałacu wersalskiego z strony ogrodu z najbliższemi wodotryskami, które deszcz ognisty doskonale naśladował. I tu zbierały się zewsząd tłumy ludu i żaden nieszczęśliwy przypadek nie zakłócił powszechnej radości, której nader przyjemne sprzyjało powietrze. Po trwających albowiem przez cały miesiąc deszczach, słońcach i zimnach, dzień pierwszego Maja właśnie był pierwszym dniem wiosennym. Przyjemny blask słońca zachęcał już od rana mieszkańców stolicy do przechadzania się na wolnem powietrzu, a po południu pozamykano sklepy tak jak w niedzielę. Wszyscy cisnęli się do Tuilleryów i na pola elizejskie, i aż późno w noc przechadzali się tłumnie po ulicach, na których budynki publiczne i mnóstwo domów prywatnych rzesistém jaśniało światłem. Także i wojsko dostało w tym dniu osobną gratyfikacyą; w miejsce bowiem że w inne lata jednodzienny żołd w podarunku otrzymywało, dodano jeszcze w tym roku dla każdego stołu po 15, dla podoficera po 1½ franka, a dla każdego żołnierza po 75 centymów.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 2. Maja.

Dziś zrana stracono zabójcę Gercenaere, który, jak wiadomo, kobietę jednę pod pozorem, że się z nią ożeni, do siebie wabił, pieniądze odebrał i życia pozbawił, ciało zaś na kawałki porąbane w różnych miejscach ukrył. Mnóstwo ludu zebrało się na miejsce stracenia i objawiało oburzenie swoje z powodu tak szkaradnej zbrodni przeraźliwym krzykiem. Miejsca w oknach na przeciw miejsca stracenia wydzierzawiono za półtoręj gwinei. Sądzą, że wśród niezmiernego natłoku, wiele osób a mianowicie kobiet mocno pokaleczono. Nie zapłacono na wczorajszym terminie dywidendy hiszpańskiej. Dom Ricardo i Spółki udziela posiadaczom papierów hiszpańskich listu Pana Ardoina, który tenże już d. 17. z. m. do Posta hiszpańskiego napisał, i w którym oświadcza, że podług zwyczaju wypłatę takową dwoma tygodniami pierw ogłosić należy. Lecz jeszcze nie odebrał doniesienia o środkach, jakich użyją do pokrycia téjże. Wśród takich zatem okoliczności nie sara na swoje własną odpowiedzialność uczynić nie może; gotów jednak chętnie ofiarować swoje usługi, jeżeli w jakkolwiek bądź sposób użytecznym

być może. Poseł odpowiedział pod dn. 18. z. m. że o tym przedmiocie żadnych bliższych wiadomości z Madrytu nie otrzymał. Mimo to cena obligacji hiszpańskich nie bardzo się zniżyła. Tylko komitet listów skarbowych wydał uchwałę, żeby takowe tylko bez dywidendy zapisywano, ile że już dwie wypłaty dywidend do skutku nie przyszły.

Najciekawszym obecnie wypadkiem będzie zbliżająca się walka o wybory w Westminsterze, której przeznaczeniem jest się Konserwatystów przeciw połączonej potędze Whigów i Radykalistów zbadać, i która ten szczególniejszy przedstawia obraz, że przodownikiem walczących Konserwatywów przy tej sposobności jest mąż, który swój zawód polityczny pod sztandarem liberalizmu rozpoczął, przez wiele lat za demagoga uchodził, i nawet za męczennika zwykł być uważanym, gdy go jego zabiegi niegdyś do Toweru zaprowadziły. Jestto Sir Francis Burdett, który obecnie mimo podszego wieku walkę przeciw Whigom i Radykalistom w sposób godny dawnych rycerzy rozpoczął.

T u r c y a .

Z Konstantynopola, dnia 5. Kwietnia.

(Kuryer niemiecki.) — Nadeszły tu niedawno temu rozkazy rządu francuzkiego, odwołujące Kommissarzy mianowanych do układania się o traktat handlowy. Instrukcje gabinetu francuzkiego podobne zupełnie do instrukcji gabinetu angielskiego, tej są osnowy, że w mo- wie będący traktat handlowy koniecznie musi ustalić główny warunek względem otworzenia wszystkich portów tureckich i wolnego wywozu płodów krajowych. Ale Rossya oświadczyła się przeciw takowemu przyzwoleniu, i gdy wśród takich okoliczności przy jawném nieporozumieniu między wielkimi, z Turcją handel prowadzącymi mocarstwami na teraz ogólny traktat handlowy do skutku doprowadzony być nie może, przeto tymczasowo urządzono Trybunał handlowy, aby przynajmniej innéj potrzebie tutejszych kupców w pomoc pospieszyć. Członkowie tegoż mają się w połowie składać z Franków i w połowie z Turków; na wynagrodzenie ich przeznaczono taxę sportlową po 3 od sta wartości spraw, jakie pod ich wyrok oddane zostaną. W tej chwili właśnie wydała Porta firman w tym przedmiocie. Nowe to urządzenie tém było konieczniejsze, gdy kupcy pod Rajasami bardzo często się z Kadymi porozumiewali i bezkarnie przy pomocy fałszywych bankructw innych oszukiwali. W ostatnich czasach wydarzyło się kilka podobnych przypadków.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się niniejszém do wiadomości publicznej, iż ze sporządzonego w skutek Najwyższego gabinetowego rozkazu tłumaczenia polskiego Powszechnéj Ordynacyi sądowéj i Powszechnego Prawa krajowego, jeszcze się znaczny zapas w Sądzie naszym do nabycia znajduje i że cena dzieł tych, z polecenia wyższej władzy w następujący sposób zniżoną została:

- a) za exemplarz Powszechnego Prawa krajowego na papierze klejowym 3 tal.,
za exemplarz tegoż na papierze drukarskim 2 tal. 10 sgr.;
- b) za exemplarz Powszechnéj Ordynacyi sądowéj na papierze klejowym 2 tal. 10 sgr.,
za takowyż exemplarz na drukarskim papierze 1 tal. 20 sgr.

Sprzedają trudni się Dyrektor kancelaryi Sądu naszego, Nadworny Radzca Behrens.

Poznań, dnia 27. Kwietnia 1837.

Król. Najwyższy Sąd Appellacyjny
W. Xięstwa Poznańskiego.

OBWIESZCZENIE.

Dobra Strzelce powiatu Krobskiego mają być od Sw. Jana r. b. na trzy po sobie następujące lata aż do Sw. Jana 1840. najwięcej dającym w dzierzwę wypuszczone. W tym celu wyznaczony został termin na dzień 8. Czerwca r. b.

po południu o godzinie 4tej w domu Ziemstwa kredytowego, na który chęć mających i w stanie będących dzierzawienia z tém nadmienieniem zapozywamy, że tylko ci do licytowania przypuszczonymi być mogą, którzy na zabezpieczenie licytum kaucyi 500 tal. natychmiast w gotowiznie złożą, i w razie potrzeby udowodnią, że warunkom dzierzawy są w stanie zadosyć uczynić.

W Poznaniu, dnia 27. Kwietnia 1837.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

WYDZIERZAWIENIE.

Następujące dobra mają być od Sw. Jana r. b. na trzy po sobie idące lata aż do tegoż czasu r. 1840. najwięcej dającym w dzierzwę wypuszczone:

- 1) dobra Runowo i Ziemin do majątności Kurnickiej powiatu Szremskiego należące.
- 2) dobra Kromolice dito
dnia 9. Czerwca;
- 3) dobra Dachowo dito,
- 4) " Szczodrzykowo dito
dnia 10. Czerwca;
- 5) " Pierzchno dito,
- 6) " Dziećmiarowo dito
dnia 12. Czerwca;
- 7) propinacya w Kurniku,

- 8) Starkówiec do Czarnego Piątkowa powiatu Sredzkiego należący
dnia 14. Czerwca;
- 9) Pokrzywno do Krzesin powiatu Poznańskiego należące
dnia 16. Czerwca;
- 10) Kierzno powiatu Ostrzeszowskiego;
- 11) Lubowice wielkie powiatu Gnieźnieńskiego
dnia 17. Czerwca,

zawsze o godzinie 4tej po południu w domu Ziemstwa Kredytowego, na które zdolni i ochotę dzierżawienia mający z tém nadmienieniem zwywają się, iż ci tylko do licytacji przypuszczeni być mogą, którzy na zabezpieczenie licytum przy każdym dobrach tal. 500 kau. cy natychmiast w gotowiznie złożą, i w razie potrzeby udowodnią, że warunkom kontraktu zadosyć uczynić są w stanie. — Warunki dzierżawy w Registraturze naszej przejrane być mogą.

W Poznaniu, dnia 31. Marca 1837.
Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

UWIADOMIENIE.

Objęte od początku tego roku na mój rachunek gościeniarstwo w Hotelu Saskim przy ulicy Wrocławskiej w tutejszém mieście, polepszyłem w istocie przez porządne urządze-

nie pokoi i mebli, równie jak przez skorą usługę i dobre potrawy i napoje.

Uwiadomijac o tém najuniżeniej Szanowne Obywatelstwo i Publiczność i zapewniajac dobre przyjęcie i rzetelne wykonywanie poleceń, oświadczam przytém: iż są nadto u mnie do najęcia na skład wełny oddzielne lokalności, które do użycia na zbliżający się jarmark na wełnę z odpowiedniém składowem ofiaruję; upraszając Jchmość wełniarzy, którymby na tém zależało, o najprędsze zgłoszenie się do mnie z swojemi poleceniami.

Poznań, dnia 12. Maja 1837.

Pr z y b y l s k i.

Dobra Wielowieś, Suśnia i Unistaw do majątności Borzęcickiej należące w powiecie Krotoszyńskim położone, są do wydzierżawienia z wolnej ręki pojedynczo lub razem od Sw. Jana r. b. na lat sześć. Bliższe warunki powzięść można u Gregora, Kommissarza sprawiedliwości, tu w miejscu na Wilhelmskiej ulicy pod Nr. 235.

☞ Siedm funtów mydła twardego za 6 zlot., jako też wziętego smarowidła do osi, i wosku do podłóg w najpomniejszycich cenach, dostać można w składzie świec i mydła Fryder. Seidemanna przy Wrocławskiej ulicy pod liczbą 36.

Nazwy kościołów.	W niedzielę dnia 14. Maja 1837. roku będą mieli kazanie.		W ciągu tygodnia od dnia 5. aż do 11. Maja 1837.				
	przed południem.	po południu.	urodziło się		umarło		ślub wzięto par.
			chło- pców.	dzie- wcząt.	plici męsk.	plici żeńsk.	
W kościele katedralnym Tamże dnia 15. Maja .	X. Kan. Jabczyński - Multyszewski	—	1	2	—	1	2
W kościele farnym S. Ma- ryi Magdaleny	- Kapł. Tanculski	—	—	4	2	2	2
Tamże dnia 15. Maja	- Dz. Wroblewski						
S. Wójciecha	- Pr. Urbanowicz	X. Wik. Laferski	2	—	2	3	—
Tamże dnia 15. Maja	—	- Priebe					
Bernardynów	- Prob. Kamieński	Prof. Barthmann	2	4	2	1	3
(Parafia Sgo Marcina.)							
Tamże dnia 15. Maja	—	X. Mans, Grandke					
Franciszkańów	- Prof. Maniorka		—	—	—	—	—
(Parafia Sgo Rocha.)							
Tamże dnia 15. Maja	- Gward. Akoliński						
Dominikanów	- Przeor Scholz		—	—	—	—	—
Tamże dnia 15. Maja	- Kapł. Tanculski						
W klaszt. siost. miłosierdzia	Subd. Kozłowski		—	—	—	—	—
Tamże dnia 15. Maja	- Fenrych						
W ewangelickim S. Krzyża	Superint. Fischer	Pastor Friedrich	4	1	1	2	3
Tamże dnia 15. Maja	Pastor Friedrich	Superint. Fischer					
W ewangelickim S. Piotra	Rad. Kons. Dütschke		1	2	—	—	—
Tamże dnia 15. Maja	ditto						
W kościele garnizonowym	NKazn. Dr. Walther		2	—	2	1	—
Tamże dnia 15. Maja	Pastor dyw. Hoyer						
Ogółem			12	13	9	10	10